

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๓

เพื่อให้การกำหนดนโยบาย แนวทาง มาตรการ แผนงาน โครงการ และทำที่
ของประเทศไทยเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์
ทรัพยากรชีวภาพในรูปแบบต่างๆ ของหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรต่างๆ ทั้งใน
ประเทศและต่างประเทศดำเนินไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้การ
แบ่งปันผลประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรชีวภาพดังกล่าวเป็นไปอย่างยุติธรรมและ
เท่าเทียมกัน และเป็นการเตรียมการเพื่อรองรับหลักการในเรื่องการเข้าถึงทรัพยากร
พันธุกรรม ความปลอดภัยทางชีวภาพ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง
อย่างเหมาะสม ดังที่ปรากฏตามหลักการและวัตถุประสงค์ในอนุสัญญาว่าด้วยความ
หลากหลายทางชีวภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของ
คณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์
และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ บรรดาที่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

“ความหลากหลายทางชีวภาพ” หมายความว่า ความแตกต่างของสิ่งมีชีวิต จากทุกแหล่ง ซึ่งหมายความรวมถึงระบบนิเวศทางบก ระบบนิเวศทางทะเล และระบบนิเวศทางน้ำอื่น ตลอดจนความซับซ้อนทางนิเวศของระบบนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะ เป็นความหลากหลายของพันธุกรรม ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ และความหลากหลายของระบบนิเวศ

“ทรัพยากรชีวภาพ” หมายความว่า ถึงทรัพยากรพันธุกรรม สิ่งมีชีวิตหรือ ส่วนใดๆ ของสิ่งมีชีวิต กลุ่มของสิ่งมีชีวิตชนิดพันธุ์เดียวกัน หรือองค์ประกอบที่มีชีวิตของระบบนิเวศ ซึ่งมีประโยชน์หรือคุณค่าตามความเป็นจริงหรือตามศักยภาพ ต่อมนุษยชาติ

“ความปลอดภัยทางชีวภาพ” หมายความว่า ความปลอดภัยต่อสุขภาพ มนุษย์และต่อความหลากหลายทางชีวภาพอันอาจเกิดในการวิจัยและพัฒนา การเคลื่อนย้าย การจัดการ และการใช้ประโยชน์ สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพันธุ์ โดยใช้เทคโนโลยีพันธุวิศวกรรม

“การเข้าถึง” หมายความว่า การได้พบ การได้เห็น การได้ข้อมูล หรือนำไปใช้ประโยชน์

“สลช.” หมายความว่า ศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพ

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการเรียกว่า “คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “กอช.” ประกอบด้วยรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นรองประธานกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขานุการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เลขานุการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม เลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการกองประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม และผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และให้ประธานกรรมการแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็น

ข้อ ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่งให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการแต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ข้อ ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) นายกรัฐมนตรีสั่งให้ออกเพราะบกพร่อง ไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๖) ต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๘ ระเบียบการประชุมให้เป็นไปตามที่ กอช. กำหนด

ข้อ ๙ ในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพให้ กอช. มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนวทางและนโยบาย มาตรการ และแผนงานการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) ให้ความเห็นแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแผนงาน หรือโครงการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

(๓) ประสานงานโครงการความช่วยเหลือจากต่างประเทศเพื่อดำเนินการตามแผนงานการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

(๔) ออกระเบียบ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ การได้รับผลประโยชน์ตอบแทน ความปลอดภัยทางชีวภาพและการถ่ายทอดเทคโนโลยี

(๕) ให้คำปรึกษาและพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการ เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแก่คณะรัฐมนตรี

(๖) ดำเนินการด้านนโยบาย ด้านบริหาร หรือด้านกฎหมาย เพื่อให้ประเทศไทยอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

(๗) เป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือคณะกรรมการอื่น ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายหรือตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพกับหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ของต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ

(๘) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุน เร่งรัด ติดตาม ประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ตามแนวทางและนโยบาย มาตรการ หรือแผนงานการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพ

(๙) ประสานการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้เป็นไปตามแนวทาง และนโยบาย มาตรการ หรือแผนงานการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลาย ทางชีวภาพในส่วนที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแล้ว

(๑๐) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อให้ปฏิบัติงานตามที่ กอช. มอบหมาย

(๑๑) เสนอชื่อบุคคลต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่ กรณี เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้แทนหรือคณะผู้แทนเข้าร่วมในการประชุมเจรจาด้านการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพระหว่างประเทศกับรัฐบาล หน่วยงาน หรือองค์กรต่างๆ ของต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ

(๑๒) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพประสบความสำเร็จ

ระเบียบตาม (๘) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และให้ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยึดถือปฏิบัติหรือออกกฎหมายตามลำดับรองเพื่ออนุวัติ ให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว

ข้อ ๑๐ ในการดำเนินการตามระเบียบ ให้พิจารณาประสานงานกับคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้ตามความจำเป็นและเห็นว่าเหมาะสม

หมวด ๒

ศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพ

ข้อ ๑๑ ให้ศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของ กอช. และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐในการจัดเตรียมแนวทางและนโยบาย มาตรการ หรือแผนงานการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐในด้านการศึกษา วิเคราะห์และวิจัย ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเสนอต่อ กอช.

(๓) ประสานงานและดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการเจรจาเพื่อ ดึงดูดเงินใจในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ การได้ผลประโยชน์ตอบแทนและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานหรือองค์กรของต่างประเทศ และ องค์กรระหว่างประเทศให้เป็นไปอย่างยุติธรรมและเหมาะสม

(๔) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่การวิจัยและการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพของภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา

(๕) สำรวจ รวบรวมและให้บริการข้อมูลพื้นฐานและข้อสนเทศเกี่ยวกับ ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศและต่างประเทศ

(๖) ติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแนวทาง และนโยบาย มาตรการหรือแผนงานการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลาย ทางชีวภาพ และประเมินความต้องการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพในรูปแบบต่างๆ และความสามารถในการสนองความต้องการดังกล่าว รวมทั้งประเมินผลกระทบ ที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตเพื่อเสนอต่อ กอช.

(๗) ปฏิบัติงานหรือร่วมดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์การอนุรักษ์ และ การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

(๘) เชิญบุคคลของหน่วยงานของรัฐมาชี้แจงหรือส่งข้อมูลหรือสถิติต่างๆ ตลอดจนขอความร่วมมือในการยืมตัวบุคคล พัสตุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ต่างๆ จากหน่วยงานของรัฐได้ตามความจำเป็น

(๙) ประสานงานกำกับดูแลด้านความปลอดภัยทางชีวภาพให้เป็นไปตามแนว ปฏิบัติสากล และติดตามตรวจสอบให้คำแนะนำด้านวิชาการ จัดทำกฎเกณฑ์ มาตรฐาน หรือแนวปฏิบัติเพื่อประเมินและจัดการเกี่ยวกับปัญหาความปลอดภัยทางชีวภาพ

(๑๐) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามที่สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งชาติ หรือ กอช. มอบหมาย

ข้อ ๑๒ ถ้าการดำเนินการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลาย ทางชีวภาพในเรื่องใดไม่เป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่สอดคล้องกับนโยบาย แนวทาง มาตรการ แผนงาน โครงการ หรือวิธีดำเนินการที่กำหนดตามระเบียบนี้ ให้ สลช. รายงานปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นต่อคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งชาติเพื่อทราบ และต่อ กอช. เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีวินิจฉัยสั่งการ ตามที่เห็นสมควรต่อไป

ข้อ ๑๓ ค่าใช้จ่ายสำหรับ กอช. คณะอนุกรรมการและคณะทำงานที่ตั้ง
โดย กอช. เจ้าหน้าที่ที่มาปฏิบัติงานใน ศลช. และสถาบันหรือบุคคลใดที่มาช่วย
ปฏิบัติงานของ ศลช. รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่จำเป็นอย่างอื่น ให้จ่ายจากค่าใช้จ่ายที่
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติจัดไว้สำหรับการดำเนินงานของ ศลช.

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี